

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
la Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augenthaler & Emeric Lechner, Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bornat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körm).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie armonioasă pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicările mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Teșgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 23.

Brașov, Luni-Marți 29 Ianuarie (11 Februarie).

1902.

Legea naționalităților.

(a) Hodossy Imre este unul dintre cei mai căutați advocați unguri din Budapesta.

Se dice, că e mare juriconsult și clienții, cari au norocul de a-l pute trimite ca „informator“ în procese mari pe la curie, sunt asigurați de reușita cauzei lor.

Se dice mai departe, că Hodossy ar fi un foarte serios candidat pentru portofoliul justiției și decă până în momentul de față nu ocupă fotoliul roșu ministerial, în loc se ședă în băncile din dreapta, numai el ar fi de vină, fiind-că îi vine greu să se despartă de clientela sa, care îi aduce venituri fabuloase.

Nici nu putea decă să găsească guvernul un „comentator“ mai abil pentru legea naționalităților, decă tocmai pe d-l Hodossy.

Căci ce s'a întâmplat? Decănd cu discursul lui Lindner, desbaterea bugetului mereu aduce la suprafață cestiunea naționalităților.

Oficiosul unguresc scris în limba germană publicase un fulminant articol în ziua, când Lindner și-a pronunțat cunoscutul său discurs.

În acest articol numitul diar a tăgăduit în mod categoric, că în Ungaria ar exista naționalități și a spus-o în termeni energici, că nu există putere pe pământ, care ar pute octroia dietei ungare o discuțiune pe această temă.

Ei bine, evenimentele, ce s'au succedat, au dovedit contrariul.

Cestiunea naționalităților nu numai că există, dăr se impune ca forță elementară și reclamă să fie rezolvită.

După Lindner a venit Veselovsky, ér după acesta au venit chiar deputați unguri ca Hollaky și Sebess, cari în legătură cu alte cestiuni, acest din urmă în special cu cestiunea secuieșcă, au accentuat existența elementelor eterogene, cari prosperază și cuceresc pe socotela elementului național maghiar.

Ce o fi în afară de parlament calea-valea, dăr étă, că deputatul Veselovsky vine din partea Slovacilor și desfășură în fața parlamentului o serie întrégă de gravamine naționale slovacesci, a căror înlăturare o cere pe baza articolului XLIV dela 1868.

Va să dică legea dela 1868 încă nu e abrogată, căci étă, după atâta vreme, vine reprezentantul Slovacilor și îi cere executarea.

Ce va dice străinătatea, care urmărește desbaterile parlamentului ungar?

Aici trebuie să intervină un om cu înalte cunoștințe juridice și legislative și să repare reputația știrbită a „statului maghiar“, care menține o lege neabrogată și nu permite, ca să se execute.

Acest bărbat însemnat fù Hodossy Imre.

„Cestiunea naționalităților este una dintre cestiunile cele mai importante în statul ungar, o cestiune,

care reclamă atențiunea permanentă a legislaturii și a guvernului.“

Așa și-a început Hodossy discursul.

După această declarațiune a făcut o excursiune istorică și etnografică pentru a ajunge la concluziunea, că elementul slovac din Ungaria de nord n'a avut nici odată conștiință națională și că acei, ce adă vorbesc în numele Slovacilor, sunt nisce „agitatori“, cari urmăresc scnpuri „centrifugale.“

Legea naționalităților există, ce e drept, ea trebuie însă interpretată altfel, nu cum pretinde Veselovsky.

Pe baza unei asemenea interpretări în sensul lui Hodossy, interpretare făcută pentru întâia oară de Grünwald Béla, cunoscutul scriitor șovinist, care și-a sfârșit dările ca sinucigaș, guvernul unguresc a închis școlele secundare ale Slovacilor și li-a desființat societatea culturală „Matica.“

Căci aceste institute „primejduiau“ unitatea statului ungar prin faptul, că afirmă deosebirea națională a Slovacilor, ceea-ce era în contradicțiune cu art XLIV unde se enunță, că în Ungaria nu există, decă o singură națiune și această e națiunea ungară.

O piatră mare a cădut de pe sufletul celor cu „ideia de stat național.“

După interpretarea lui Hodossy nici legea numită a naționalităților nu mai formeză notă discordantă în „unitatea“ atât de mult dorită.

Cu acest argument vor răspunde de acum guvernamentalii, când partidul 48-ist va cere abrogarea numitei legi:

„Nu trebuie abrogată, domnilor, e vorba numai să o scim interpreta.“

Slovacii și Sașii. Diarul „S. D. T.“ din Sibiu, răspundând la întrebările puse de noi, că de ce deputații sași nu merg mână în mână în dietă cu deputații slovaci, spune: că singurul punct de întelnire între Sași și Slovaci este de natură negativă, adecă combaterea șovinismului. În ceea-ce privește restul tendințelor slovacesci, ele se opun intereselor Sașilor, ceea-ce ese și mai mult în relief din discursul lui Veselovsky. Punctele principale în cari Sașii sunt în divergență hotărâtă cu Slovacii, este poziția Slovacilor față cu pactul dela 1867, *sufragiul universal și ștergerea virilismului*, tot lucruri, cari decă s'ar realiza, ar avé un efect dezastruos asupra poporului mic al Sașilor.

Revisuirea legii naționalităților.

Am adus scirea, că partidul independent și 48-ist are de gând să cêră dela dietă *revisuirea legii naționalităților*. „Egyetértés“, organul partidului, publică în numărul său dela 8 Februarie un articol în care se ocupă din punct de vedere șovinist cu legea naționalităților. La început spune, că e *lucru folositor*, că și naționalitățile au acum reprezentanți în dietă. Asta e mult mai bine, decă *pasivitatea*. Diarul kossuthist spune apoi, că pricina „degenerării cestiunii naționalităților“ este legea dela 1868, care s'a adus din „mari-

nimie“ și în credința, că forța intelectuală a națiunii maghiare și autoritatea „statului maghiar“ vor avé efect *dissolvant* asupra naționalităților. Evenimentele însă au convins, că tocmai prin crearea legii dela 1868 „statul maghiar“ s'a despoiat pe sine de arma legală, ce s'ar fi putut aplica cu succes în contra tendințelor de naționalitate. De s'ar da — dice — *literalmente* naționalităților drepturile, ce le cer ele pe baza acestei legi, „statul maghiar ar fi primejduit“. „Cea mai elementară politică națională maghiară a eschis simplamente posibilitatea de a-se executa, fără rezervă, legea dela 1868 în toate punctele ei, așa cum pretind naționalitățile“...

După-ce „E-s“ face această sinceră mărturisire, dice: „Décă evenimentele și raporturile au convins națiunea (maghiară), că legea dela 1868 este o creațiune greșită: de aici nu urmăză să o susținem și să o interpretăm după plăcerea noastră, ci să fim sinceri, dăr tot-odată s'avem și hotărârea de a modifica legea acesta așa, încât ea în toate dispozițiunile ei să corespondă intereselor statului maghiar“.

Vom vedé acuși, în ce chip kossuthiștii vor propune modificarea acestei nenorocite legi.

Pactul. După „Narodni Listy“ din Praga, se caută o formulă nouă pentru pactul austro-ungar. Coloman Szell va merge cât de curând la Viena și — după o a doua operație ce i-se va face — are să se întelnescă cu Koerber, pentru-ca să se trateze cu el asupra noii formule. Perioada de 10 ani de până acum va fi înlocuit cu 12—15, eventual cu 20 de ani, ca monarhia să nu mai fie espusă tot la 10 ani șgduirilor împreunate tot-déuna cu răinoirea pactului. Combinația, ce o face fôia cehică, nu e luată însă în serios.

— În ședința dela 8 Februarie a comisiunii bugetare austriace, toți oratorii au accentuat, că partidele lor vor da sprijin guvernului în cestiunea încheierii pactului cu Ungaria, *decă guvernul va apêra și scuti în toate împrejurările interesele Austriei*. Ministru-șef Koerber a răspuns, că tratările inițiate deja cu Ungaria vor trebui să fie încheiate în cel mai scurt timp. „Reichsrath“-ul va avé dreptul de a esamina întru cât guvernul a scuit să câștige valoare cuvintelor lui. Guvernul do- resce un *tempo* mai accelerat în cestiunile naționale și economice, în interesul dezvoltării imperiului.

Regularea cestiunii Orientului.

După o telegramă din Viena, în cercurile diplomatice se asigură, că schimbările de vederi, cari se fac între cabinetele diferitelor mari Puteri, au ca obiect *regularea pe cale pacinică a cestiunii Orientului*.

Congresul interparlamentar se va întruni anul acesta la 10 Septembrie în Viena.

„Reichsrath“-ul a votat 40,000 corone pentru cheltueli. Ședințele se vor ține în casa seniorilor.

„Gotterhalte“. Kossuthiștii și cu ei totă pătura suprapusă jidano-maghiară turbă și fac spume de căte-oră un bal dat în Budapesta, musica a intonat imnul „Gotterhalte“ când întră în sală Majestatea Sa monarhul. Accentele melodiosului imn i-a

scos din pepeni pe „patrioți“ — așa afirmă cel puțin „Egyetértés“; atât de mult s'ar fi „scandalizat“, încât era să facă o demonstrație în contra acestui „atentat“, dăr i-a oprit „lealitatea tradițională“. Organul kossuthist însă nu întârzie a bucina *urbi et orbi*, că partidul independent și 48-ist a decis să pornescă o mare acțiune cu scop de a face *să se interdică în totă țera cântarea imnului „Gotterhalte“*. — N'au alt-ceva mai bun de făcut „patrioți“ cei cu „tradiționala lealitate“.

Memoriu către coronă. Oficiosului „Kel. Ert.“ i-se anunță din Sibiu următoarele: Ca să se pună odată capăt conflictelor ce se ivesc între biserica sêrbescă și biserica gr. or românească din cauza separării averilor bisericesci, metropolitul Meșianu din Sibiu va adresa un memoriu către coronă cerând, ca controverșelor existente între aceste biserici să li-se dea o soluțiune legală, echitabilă și corêspunzătoare faptelor istorice.

Răspuns fôiei din Arad.

Brașov, 10 Februarie n.

Propagatorii dela fôia română din Arad ai „noului curent“ sunt foarte superați, fiind-că am descoperit boscăria lor cea mai prospêtă, cu care ar voi să escamoteze bazele principiare ale partidului național român și fiind-că am demascat jocul lor frivol și periculos cu marile interese ale consolidării lui.

Ei răspund în numărul de Duminecă dela 9 Febr. n. al „Tribunei Poporului“ la articolul nostru de Vineri intitulat „*Reclamăgii noastre*“, trimițând la arenă pe gladiatorul „grupului“ cu marca V. G., care numai de curând s'a făcut remarcabil prin „salutul“ caracteristic către tinerii dela Orăștie.

În acest răspuns îndreptat la adresa „Gazetei Transilvaniei“, V. G., cu totă șfortarea, ce-o face de-a păstra o formă calmă a discuțiunii, își dă pe față patima de care e tormentat sufletul său. Lipsindu-i argumentele obiective nu se pôte reține să nu facă personalități. Aduce de repețite-ori pe directorul fôiei noastre în discuțiune, permițându-și în scrierea numelui lui de botez o intimitate, care pare a fi avut de scop a scôte la ivelă fineța sarcasmului scriitorului, dăr în fond nu denotă decă lipsă de tact și de spirit.

Patima nu-i bun sfătuitor pentru nimeni și când motivul imediat al isbucnirii ei este ciuda și mânia, ea face pe om să-și perdă tot cumpêtul.

Cu părere de rău trebuie să constatăm, că această patimă rêsufală și dintre rëndurile răspunsului din cestiune. Cu focul ei în inimă V. G. a ridicat spada sa în contra noastră, având de gând a-ne nimici printr'o trăsătură de condeiu.

Décă și cum i-a succes vom vedé. Constatăm însă dinainte, că V. G. nu dice nimic în fondul cestiunii, despre care tratéză articolul nostru, prin urmare nici nu vorbesce la obiect, ci se mărginesce a ridica învinuirii în contra-ne, după vechiul, usatul și murdarul clișeu, și a-se face, nu scim cu a cui împuternicire, „procatorul“ tinerilor advocați etc. dela noua fôia din Orăștie, despre care cu acea ocașiune făcuserăm mențiune numai în trecut.

De ce a fost vorba în articolul „Reclamagii noastre?”

Orî cine a cetit cu atențiune acest articol, a putut să cunoscă la moment, că el nu tratăză decât despre tertipurile și metehnele cele mai nouă ale „vechilor tribuniști” și a „succesorilor” lor, cari culminăză în tendința de a introduce în sinul poporului nostru un curent al „politiceii de „acomodare”; apoi despre nesfiela și cutezanța, cu care cei dela fôia din Arad lucră ađi fâțiș pentru acăsta „acomodare” sub masca unei acțiuni pentru îmbrățișarea activității parlamentare.

În articolul amintit al „Gaz. Trans.” (nr. 20) am ăis între altele:

„...Numai erî alaltăeri vătavul de odiniôră al „vechilor tribuniști” sciea în fôia din Arad: *Și adevă pentru-ce nu ne-am acomoda împrejurarilor, după-ce nu este în puterea noastră a-le schimbă?*”

„Așa-dér, vedeți, lozinca s'a dat celor dela Arad și nu mai pôte fi de glumă, decă o capacitate, care întrece chiar și pe un Brote cu-o schiôpă în subsemnarea numelui său, trîmbiță prin colônele aceleiași foi, că partidul nostru național cu organizația sa cu tot și-au trăit traiul și și-au mîncat mîlăul...”

Êtă motivul principal, ce ne-a constrîns să scriem acel articol.

Nu cestiunea „activității” sêu a „pasivității” ne-a preocupat, — ci noul pericul, ce amenință reculegerea și consolidarea interioră a partidului nostru național din partea celor cu faimôsele „Puncte de orientare” de acum cinci ani și cu „acomodarea după împrejurări” de ađi.

Scie V. G. ce însamnă în timpul de față „acomodarea” preconisată de inspiratorii sêi? De cum-va nu și-ar fi dat sêmă de ea, să cetescă cu atențiune tôte discusiunile, ce au urmat și vor urma încă în acăsta cestiune cu ocaziunea prezentării bugetului în camera ungară. Atunci va puté înțelege — decă are voința să înțelegă — că organul nostru, scriind articolul din cestiune a avut de împlinit în adevăr o sfântă datorință, dér nu, cum afirmă densusl, „pentru a produce zizaniă, amărăciune, neînțelegeri și cêrtă” — cu acăsta nu ne-am îndeletnicit nici odată, ceea-ce se pôte documenta fôrte ușor negru pe alb din colecțiile ăiarului nostru — ci pentru a încunjura nouă amărăciuni și certe în viitor și a feri poporul nostru de a fi dus a doua-ôră în rêtăcire de falșii lui profeti!

De ce îns V. G. se feresce a răspunde măcar c'un cuvânt la obiect? De ce tace asupra „politiceii de acomodare” a „grupării”, din care face parte? De ce nu ne espică cum vine, că acei „neînfricați”, cari la adunarea din Noemvrie 1894 scui-pau foc și pară în contra ordonanțelor lui Hioronimi declarându-le de volnice, ilegale, de nule și neavenite, se întrepun ađi cu mâni cu picioré pentru „noul curent” care, ăic ei, „s'a format în urma convingerii, că *vechei orgnizațiuni a partidului național ordinațiunile lui Hioronimi i-au pus cătușe*” („Trib. Pop.” nr. 16 dela 5 Febr. 1902)? De ce nu ne spune cât de mare trebuie să fiă acomodarea pentru ca noua organizația, ce-o au ei în vedere, să scape de acele cătușe?

Nu ne dă V. G. nici o deslușire despre aceste grave întrebări — tace înfundat, și totuși se preface a-se mira apoi, că ne-am exprimat temerea, că „noul curent” va produce un soi de „naționaliști moderni români-maghiari” și că am vorbit de „căpătuirea” cător-va naționaliști de acăstia cu mandate de deputat.

Putea dér sêși păstreze V. G. pentru alte ocaziuni potrivite esclamarile sale prea de tot „clasice”, cu care, pervertind sensul articolului „Gazetei”, vrea să dispună pe cetitorii sêi în contra noastră.

N'am vorbit nici în contra activiștilor, nici în contra pasiviștilor, ci am avut în vedere numai planul acelora, cari după tôte căte le-au pécătuît în timpul destul de îndelungat de 10 ani pe socotéla partidului nostru național, mai au îndrăsnéla să vrea a se folosi de încurcătura și miseria, ce în parte mare însși au produs'o, spre a se cocôta érăși, păsărind bazele sale, în fruntea trebilor naționale, în loc de a se

gândi sê-și împlinescă o datorie de cinste și de consciință și să răspundă înaintea obștei naționale pentru faptele lor.

Așa stau lucrurile d-le V. G. și prin urmare te-ai eșofat de géba. La nouele învinuirî, ce le rediciî contra organului nostru pentru atitudinea sa în cestiunea memorandumului ne vom lua voiă a răspunde separat.

În fine încă o mică vorbă. Ai aflat de cuvîncios a sffrîși articolul d-tale cu următoarele cuvinte, ce te caracteriséză mai mult decât tot ce ai scris înainte:

„Pe tonul „Gazetei” nu întrăm în discuție cu nimeni, căci atunci ar trebui să esclamăm și noi: Domnule Aurică — hai sictir!”

Se vede că ai umblat la vr'o școlă turcescă, unde ți-ai însușit acest soi de complență. Te asigurăm însé că nu servesece spre lauda educațiunei și a culturii inimei d-tale.

Archiducele Francisc Ferdinand în Petersburg.

Moștenitorul de tron *Francisc Ferdinand* a sosit în 7 Februarie n. la ôrele 3 d. a. în Petersburg. La gară i-au eșit spre întîmpinare Țarul *Nicolae* în uniforma regimentului austro-ungar de ulani, care pôrtă numele Țarului, apoi marii duci *Vladimir Alexei*, *Mihail Nicolaevici*, *Nicolae Nicolaevici* și *Sergiu Alexandrovici*, cari încă purtau uniforme de ale regimentelor austro-ungare. Mai erau de față toți archiducii aflători în capitala rusescă.

Archiducele fû cordial salutat de Țarul și de marii duci. Garda de onôre o făcea o companie din regimentul *Preobrasenski* cu stindard și musică. După prezentările reciproce, Țarul și archiducele au ocupat loc dinaintea companiei de onôre, a cărei musică a cântat imnul poporal.

Dela gară archiducele s'a dus cu trăsura la palatul *Anicikov*, unde a făcut o vizită împêrătesei vèduve *Maria Feodorowna*; de aici s'a dus la palatul de iernă, unde s'a prezentat Țareunei *Alexandra Feodorowna*.

Séra s'a dat la palat un prânđ familiar, după care urmă o reprezentație de gală în *Eremitage*.

„*Le Journal de St. Petersburg*” scrie din incidentul acesta, că sosirea archiducelui e primită cu cea mai sinceră simpatie în Rusia, unde numele împêrătilui *Francisc Iosif* este așa de venerat. Archiducele va puté constata, că sentimentele ce inspiră împêrătilui *Francisc Iosif* și moștenitorul tronului, precum și prietinia tradițională, care unesce cele două imperii vecine, nu pot fi decât cimentate prin întărîrea raporturilor personale dintre cele două case domnitôre, raporturi atât de favorabile unei acțiuni cu desevîrșire priinciose principiilor monarchice și menținerii păcii generale.

„*St. Petersburger Zeitung*” salută cu simpatie sosirea archiducelui, relevând raporturile amicale dintre cele două state, cari au contribuit la menținerea păcii mai ales în Peninsula balcanică, unde în present domnesce liniștea cea mai deplină.

Ăiarul „*Birjivia Vjedomosti*” reamintesce trăinicia înțelegerii austro-ruse în privința Peninsulei balcanice, relevând importanța sa și vechea comunitate de arme între cele două state legate prin opera păcii și a desvoltărei pacifice.

Țarul a acordat ambasadorului austro-ungar baron *Leov d'Aerenthal*, ordinul „*Alexandru Newsky*”.

Din „Reichsrath”.

În ședința de Sâmbătă a „*Reichsrath*”-ului austriac deputatul *Pommer* interpeléză asupra unei cercetări disciplinare pornite contra unui general și a unui ofiter pentru unele depoziiții făcute când au fost ascultați ca martori într'o causă ôre-care. Ofiterii erau îmbrăcați în civil și totuși s'a pornit cercetare contra lor. Deputatul *Steiner* interpeléză pe ministrul

de justiție, întrebând, că ce l'a îndemnat să esprime recunoscînța sa comitetului bursei cerealelor? *Dôtz* interpeléză în cestiunea apropiării între Austria și Rusia în ceea-ce privesce politica vamală? *Mayer* interpeléză asupra teritoriului vamal comun între Austria și Ungaria.

Ministrul de justiție *Spens-Boden* răspunde la interpelația lui *Daszynski* relativă la jocul de hazard petrecut în clubul *Jockey* din Viena la 18 Decemvrie a tr.

La desbaterea proiectului de lege referitor la contingentul de recruți, deputații *Formanek* și *Zazvorka* enumeră o serie întregă de plângerî în potri-va administrației militare. Se pronunță contra *triplei alianțe* pe motiv, că acăsta este pricina sarcinilor celor mari. Cu soldații tratéză neuman, pedepsindu-i fôrte riguros, când răspund cu „*zde*” în loc de „*hier*”.

Deputatul *Dasinsky* a făcut nisece des-tăinuirî senzaționale referitor la afacerea *Mattachich-Keglevich*, locotenentul de ulani, „care a trebuit să se prăpădescă din cauza că s'a amoresat de o fată de rege”. Afacerea acăsta — ăice *Dasinsky* — a produs senzație și însuși monarchul a intervenit punend principelui *Koburg* alternativa, că orî se va bate cu locotenentul, orî va renunța la rangul său. Mai târđiu s'a descoperit, că *Mattachich-Keglevich* a falsificat polițe în valôre de cinci milîone corône. Pe polițe erau numele archiduceselor *Koburg* și *Stefania*. Se spunea, că locotenentul ar fi falsificat aceste iscălituri și pe urmă s'a aflat, că locotenentul a fost nevinovat. Cu tôte acestea afacerea locotenentului venind în fața consiliului militar, locotenentul fû găsit culpabil și condamnat.

Stăpânirea jidovescă și tactica jidovescă în Ungaria.

Ăiarul „*D. Z.*” din Viena publică următoarele:

„Cine sunt ađi stăpâni în Ungaria, o scie orî-cine, care cunôse cât de puțin acăstă țéră binecuvântată, sêu mai bine, țéră a făgăduinței.

Și cine mai are vr'o îndoielă, să vadă cum d-l *Sigmund Kornfeld*, noul membru în camera Magnaților, este sêrbătorit în pressă și pretutindenea, unde jupânii diriguiesc. În adevăr puține terenuri au rēmas, unde să nu domineze jidovii, acești conducători atotputernici ai maghiarismului.

Membri în camera Magnaților jidovi, consilierî de curte și ministeriali jidovi, nu mai sunt ađi rarități, și că în viața comercială în salele de tribunal, ca advocați și judecători, apoi în pressă și mai scie *Dumneđu* unde stăpânesc jidovii, asta o scie ađi tótă lumea.

Nu numai fôia clericală „*Alkotmány*” dér chiar și o fôie națională ca „*Magyarország*” a început să-și ridice ađi glasul contra jidovilor. D-l *Bartha Miklós*, care scosese mai deunăđi de sub tipar o carte intitulată „*În țéra Chazarilor*”, care a fost salutată cu bucurie de jidovii „patrioți”, fiind-că pe acăstia îi distinge o bună-voință de cătră coreligionarii lor din Galiția. Ăiarul „*Budapesti Napló*” a cântat atunci un imn de laudă la adresa lui *Bartha*, ér ađi același ăiar, mai bine prim-redactorul lui *Veszi (Weiss)*, face cele mai aspre reproșuri lui *Bartha*, pentru-că acum a mers mai departe și a îndrăsnit să vorbescă de „*impertinența și cosmopolitismul*” concetățenilor israeliți. Cine s'a schimbat în aceste căte-va săptămâni — întrébă *Veszi-Weiss*: — *Bartha Miklós* sêu Maghiarii de confesiunea jidovescă?

Noi dăm „*Maghiarilor de confesiunea jidovescă*” certificatul, că ei nu s'au schimbat. Ei au rēmas cum au fost, ér cum au fost ei, acăsta o scie orî cine. Surprinđetor este numai un lucru, anume, că acum și Maghiarii au început să observe pe cine au încăldit la sînul lor. Căci, ca pe tôte terenene, așa și pe terenul educațiunei publice „naționale” tot jidovii sunt conducători, cum au fost și în Austria decenii întregi monopolisatori pe acest teren, spre nenocirea poporului german. În sffrîșit însé,

se pare, că și unii dintre Maghiari au vèđut lumina, pe care căutau să li-o ascundă *educătorii* lor. Din pécate însé, până acolo n'au ajuns încă, să vadă, ce stricăciuni enorme li-au pricinuit pe terenul *politic*, când i-au ațîțat în mod sistematic pe Maghiari contra *Nemaghiarilor* și măgulindu-le vanitatea i-au îndemnat la acel grad de intoleranță, care a produs un „*bellum omnium contra omnes*” în Ungaria, ér în acest timp jidovii rîdeau în pumni și-și făceau trebșôrele.

Acăstă recunoscere nu s'a ivit încă, decât fôrte sporadic până acuma, ea va veni însé neapărat, decă nu mai curênd, dér cu siguranță atunci, când se va instala krachul economic, pregătit de mult de financiarii mari și mici jidovi. Decă ar veni mai curênd acăstă recunoscere salutară, atunci ar fi ușoră înțelegerea cu naționalitățile, căci înlăturând influența jidovescă, înțelegerea s'ar face de la sine.

Și de ôre-ce jidovimea „patriotică” vede cu îngrozire articole, ca cel al lui *Bertha*, ea a început să ia precauțiuni. Politica, pe care o duceau mai înainte în liniște, ađi o fac cu mai multă gălgie. De aici se espică campania pressei jidovesci contra lui *Lindner* și *Veselovsky*. De ce nu să légă *Bertha* de conducătorii naționalităților — și se ocupă de jidovii atât de patriotici?”

Êtă cum caută jidovimea a găsi un paratoner în naționalități!

Vor cunôsece la timp Maghiari acăstă tactică perfidă?”

SCIRILE DILEI.

28 Ianuarie v.

Môrtea metropolitului Moldovei și Sucevei. Sâmbătă la ôrele 9.40 dimineața, s'a stins din viață, după o agonie lentă de căte-va ôre, bêtrânul *Metropolit* al *Moldovei* și *Sucevei* *Iosif Naniescu*. *Metropolitul Iosif Naniescu* s'a născut la 27 Iulie 1820, în satul *Răzălăi*, aprôpe de *Plopeni* și *Bălușani (Basarabia)*. În 1835 a fost adus la *Focșani*, de un unchiu al sêu, și mai târđiu încredințat decedatului intru fericire *Episcopului Kesarie*, al eparhiei *Buzău*, care în 23 Noemvrie 1835 îl călugări, ridicându-l, a doua ăi, la 24 Noemvrie, la rangul de ierodiacon. Până la 1840 a învățat la seminarul *Eparhiei*, ér până la 1843 la colegiul „*Sf. Sava*, din *București*. La 1849 a fost numit egumen la mănăstirea *Șerbăneștii-Morunglavului*, unde rēmase până la 1857, când trecu în aceeași calitate la mănăstirea *Găiseni*, unde stete până la 1863. După 3 ani, la 1866 a fost adus ca egumen la mănăstirea din *Capitală*, *Sărindar*. În acest post fiind, a fost hirotonisit arhieru la 1872 funcționând tot-deodată ca profesor la liceul *Matei Basarab* și școlă normală *Carol I* și mai târđiu, director al Seminarului *Central din Capitală*. La 1873 a fost ales *Episcop* al eparhiei *Argeșului*, ér la 10 Ianuarie 1875 *Metropolit* al *Moldovei* și *Sucevei*, și instalat la 6 Iulie același an. La 1900 și-a serbat cu mare ceremonie și încunjurat de stima și dragostea generală, jubileul de 25 ani de păstorie sufletescă.

Aniversarea ăilei de 24 Ianuarie.

În tótă *România* s'a sêrbătorit de cătră școlî marea ăi de 24 Ianuarie v., începutul unirei fêrilor române. La *Iași* pe piața *Unirei*, s'a jucat hora de elevii și studenții școlôlor împreună cu publicul, o horă cum de multe decenii nu s'a mai vèđut. La *Ateneul Român* din *București* d-l *Gr. Tocilescu* a ținut o conferență sub titlul „*Ăilele mari în istoria neamului românesc*”. Trecênd în revistă ăilele gloriose ale istoriei naționale, epocile strălucite ale lui *Mircea*, *Alesandru-cel-bun*, *Ștefan-cel-Mare*, *Mihaiu Eroul*, *Vasile Lupu*, *Mateiu Basarab*—d-l *Tocilescu* a espus c'o vervă elocintă modul cum s'au desfășurat evenimentele istoriei române moderne pentru pregătirea ăilei memorabile de 24 Ianuarie 1859, data ființei politice a *României*. Îmbinând cu festivitatea de ađi și a *XI* aniversare a „*Ligei culturale române*”, d-l *Tocilescu* face un apel călduros pen-

tru sprijinirea acestei instituții naționale. Publicul a făcut ovațiuni distinse conferențiar.

Procesul Slovacilor. Din *Besztercebánya* se scrie: Senatul penal dela tribunalul de aici a pertractat procesul criminal al „panslavistului“ *Skulltety*. Pertractarea de acum formeză al treilea act al procesului de presă, în care redactorul lui „*Narodnie Noviny*“ *Ambrosie Pietor* a fost osîndit la temniță pentru „agitare“. La eșirea lui din închisoare Pietor fu salutat și preamărit între alții și de *Iosef Skulltety*, funcționar la banca „*Tatra*“ din *Turof-St.-Mărtin*. Acesta acuzase pe câțiva martori de depuneri false, însă cercetarea, se dăce, că ar fi dovedit netemeinicia acuzării, din care cauză *Skulltety* fu tras pe banca acuzărilor învinuit de calomnie. El fu pedepsit cu **1 lună arest** și suportarea tuturor cheltuelilor procesului. Condamnatul a apelat.

Societatea acad. soc. lit. „România Jună“ invită la petrecerea cu dans aranjată în folosul alumneului societății în 22 Februarie 1902 în Hotel Continental II Taborstrasse 4. Toaletă de bal. Bilet de dame 5 cor., bilet de domni 6 cor. Bilete se pot procura în 21 și 25 Februarie: „Grand Hotel“.

Procesul Mărgăuanilor s'a terminat Sâmbătă, după o desbatere de 4 zile, cu achitarea tuturor inculpaților. D-l avocat Dr. *Isacu* într'o splendidă pledoarie a arătat, că nu există absolut nici o dovadă contra inculpaților, ér pe declarația criminalului *Pane Onuț*, condamnat pentru omor, jurații nu pot să dea un verdict afirmativ. — Astfel s'a terminat acest proces, care a desvilit un colțisor de pe apucăturile unor domni dela administrație, cari socotesc, ca șicanând pe blândul popor român, vor contribui la „disciplinarea lui“.

Avis cetitorilor „Gazetei“ zilnice. Printr'o întâmplare regretabilă, o parte din ediția foiei noastre cu data de ađi, Sâmbătă, s'a espedat avînd în frunte tot numărul și data de Vineri (Nr. 20: Vineri 25 Ianuarie/7 Februarie... în loc de Nr. 21, Sâmbătă 26 Ianuarie/8 Februarie); numai pe paginile 2, 3, 4 e însemnat corect Nr. 21. *Rugăm pe acei domni abonați*, cari au primit acest număr greșit datat și vor să păstreze „*Gazeta*“ pentru colecție, a ne înscința printr'o cartă de corespondență, ca să le trimitem numărul din cestiune cu data în tipar corectată. — Red. „Gaz. Trans.“

Stările în Torontal. „Bud. Hirl.“ în numărul său de Joi aduce rezultatul oficial al investigației comisariatului *Kaffka* în com. Torontal, în virtutea căreia s'au ordonat **41 cercetări disciplinare**. „Bud. Hirl.“ condamnă aspru sistemul de până acum al administrației în Torontal. E caracteristic, ce spune despre intervențiile în favorul celor disciplinați. Fișpanul și deputații au intervenit personal și în scris pe lângă ministrul *Szell* să înceteze cu disciplinările în interesul liberalismului, căci de nu, e pericol, că prind putere Sârbii, Românii și Germanii ca naționalități, pe cari sistemul de până acum areușit să-i — strivescă.

Turburări la înmormântarea lui Kanceff. Din Sofia se scrie cu data de 7 Februarie: Ađi s'a făcut înmormântarea ministrului *Kanceff*. În decursul înmormântării s'au produs tulburări. Când cortegiul funebru trecea pe lângă casa fraților *Ivanov*, au izbucnit nisece violente altercații între Macedonenii adunați în acest loc. S'au schimbat lovituri cu pumnalul și s'au tras focuri de revolvere. În mulțime s'a produs o mare panică. Căii dela furgon s'au speriat și cosciugul ministrului era cât pe ce să cadă jos. Cavasii consulatelor și-au încărcat revolverele, pentru a apăra pe reprezentanții puterilor străine. Poliția a înprăsciat cu mare greutate pe Macedonenii. În cimitir ministrul-președinte *Daneff* a pronunțat un discurs.

Anunț funebrel. Din incidentul morții regretatului *Nicolae Cristea* a dat un anunț funebrel și „*Reuniunea sodalilor români din Sibiu*“, al cărei întemeietor,

prim president și president onorar a fost răposatul.

Telefonul din Brașov. Direcția de poștă și telegraf din Clușiu ne comunică, că începînd cu ziua de 10 Februarie, dela stațiunea telefonică din Brașov publicul va pute vorbi nu numai cu persoanele aflătoare în orașele din Ungaria, ci va pute comunica și cu orașele din Austria-de-jos.

În scopul răscumpărării felicitărilor de Anul nou au mai contribuit ulterior pentru Casa Națională: Escelenția Sa D-l Dr. *Victor Mihalyi*, metropolit, *Blași* 5 cor. și d-l *George Truța*, paroch, *Cosna* (Bucovina) 4 cor. Totalul incassărilor: cor. 959.44.

Patriarchul de Constantinopol a lansat o enciclică despre proiectele, ce are de supus sinodului, și care ar avé de scop strîngerea legăturilor între bisericile autocefale ortodoxe, precum și studiarea înlocuirii calendarului *Iulian*, prin cel *Gregorian*.

Mahmud-pașa, cumnatul Sultanului, a primit comunicarea, că este condamnat la mörte. El petrece actualmente la Roma și este sigur, că nu va fi estrădat.

Căsătorie. D-șora *Silvia Rațiu* din *Bran* și d-l *Gheorghe Sima* din *București* căsătorii.

Logodnă. D-l *Emiliu Pop*, învățător gr.-cat. în *Vasad* (comit. *Bihor*) s'a logodit cu d-șora *Emilia Regina Hutterer* în *Șomeuta-mare*.

Reversalul cantorului. Cantorul ev. ref. din *Mező-Csáth*, *Ioan Csatóry* s'a căsătorit cu o fată catolică și cu ocazia acésta a dat un reversal, conform căruia toți copiii ce se vor nasce din acésta căsătorie, vor fi botezați în religionea catolică. Consiliul disciplinar al bisericii reformate, districtul de dincoace de *Tisa*, ocupându-se de reversalul lui *Csatóry*, a hotărît să fie destituit și pe viitor să nu mai pótă fi numit nicăiri cantor.

„Capitala maghiară și limba germană“.

Sub acest titlu publică diarul „E—k“ următoarea erupțiune „patriotică“: adresată deputatului *Nessi P.*:

„Stimate d-le deputat! De două-zeci de ani încóce în fie-care an vizitez capitala Ungariei. În Pesta tot mă mai pot ajuta cu limba maghiară. dér în Buda nu mă pot folosi de ea de loc.

La 1882 am fost pentru prima-óră în casteul regal din Buda. Din banda de lachei, ce umbra gură cască pe acolo, nici unul nu scia unguresce.

La 1896 am vizitat din nou reședința regelui maghiar. Nicî acuma nu înțelegea nimeni din personalul intern de serviciu o iotă unguresce. Inscriptiile tóte, mi-e rușine să spun, erau nemțesci.

În Buda, ori încotro mă învîrtiam, vorbă ungurescă nu audiam; copiii, ce se jucau pe străđi vorbeau nemțesc cu dialect șvăbesc. În prăvălii uceniciei, calfele, șefii tot nemțesci. Chelnerii prin restaurante numai nemțesci. Chiar și în ministeriul de finance am petrecut cu atențiune lucrurile timp de zece ani și am constatat cu durere, că limba dominantă de conversație era cea germană.

Cu deprinderea înrădăcinată a beamterilor bătrâni și cu maghiarofobia lacheilor aduși din Viena, tot m'am împăcat, cum m'am împăcat.

Dér mult mă supăra, că copiii șvabi, ce se jucau pe stradă și cari la 1882 nu sciau unguresce, nu scieau nici la 1891!

De multe-ori mă gândiam, că atunci la ce le folosese școla? Dór în școla din *Kolozs-Alagut* copiii valachi într'un an doi învață perfect unguresce. În partea aceea a comunei bucovinene *Cărlibaba*, care aparține Ungariei și care a fost botezată pe numele *Lajosfalva*, un tînăr și entusiast învățător de stat, care este fôrte prost retribuit, cu numele *Vajda*, în timp

de câți-va ani a învățat pe copiii străini unguresce, așa că la 1890, când am trecut în Bucovina, m'au primit cu salutări și cu vorbă maghiară.

Înainte cu câți-va ani întrebam în Buda după locuința lui *Fadrusz*. Ei bine, bătrâni și tineri îmi dădeau îndreptările pe limba nemțescă. Acest păcat al capitalei diarul „*B. H.*“ l'a retăcut, și a deschis colónele pentru aceea, cari spuneau, că capitala e cu desăvîrșire maghiarizată și a refuzat articolele acelora, cari voiau să dovedescă contrarul.

Dela pactul cu Austria au trecut 35 ani. De atunci au eșit din școlile primare 9 rënduri de copii. Aceia, cari la 1897 umblau la școla primară, ađi au nepoți, cari frecventeză aceleași școle. De ce n'au învățat șvabii în timp de 35 ani unguresce, la întrebarea acésta încă nimeni nu s'a încercat să dea răspuns.

D-tă, d-le deputat, ești primul, care ai pëtruns la rădęcina rëului și ceri ca să se lecuescă cu o doftorie practică bóla cea mare a inimei maghiare, care face să sufere capitala țerii, prin eliminarea limbei germane.

Te felicităm pentru interpelația, ce ai adresat'o ministrului instrucțiunii publice relativ la eliminarea limbei germane. Nisuițeie nobile ale d-tale să fie încoronate cu succes“.

*

Rëndurile acestea le-a adresat „un privitor“ cătră deputatul *Nessi Pál*, care făcu în dietă interpelația referitoare la eliminarea limbei germane din școlile primare din Budapesta. I-au apucat năbădăile pe șovinisti.

Din jurul Bistriței.

(Adunare mare grănițărăscă. — Concluse teribile. — O necuviință.)

— 6 Faur 1902.

Onorate d-le Redactor! Adunare mare, de tot mare adunare și încă „grănițărăscă“ a fost convocată d-șile trecute, *Mart* 4 l. c. în cetatea Bistriței.

Invitări multe cu diuumul și încă „sub cel mai strict secret“, — astfel că și pandurii dela protojudele din Năsăud sciau de acésta, — s'au trimis pe la Bistrița, Năsăud și satele din fostul district al Năsăudului, ér acésta numai la „bărbați vrednici“ și „aleși“ ai neamului nostru, la ómenii „consumați în ale „politiceii înalte“ și numai la „grănițeri probați“, pentru-ca cauza gîngășă a fondurilor școlare districtuale dela Năsăud, și anume: alegerea de director gimnasial, ce de present preocupă spiritele pe la noi, să se întemple cât mai curînd și mai în conformitate cu dorințele și aspirațiunile adevăraților grănițeri.

Fost'au chemați la acea mare adunare „națională grănițărăscă“: protopopi fără deosebire de confesiune, preoți mulți au fost chemați, până și popa, vrednicul popă dela *Parva* încă a fost poftit, majori dela honveđi încă au fost chemați, până și canceliști dela judecătoria, pentru-ca acolo în marea și veritabilă adunare grănițărăscă să se împintineze și infulice care de care mai tare într'u a striga: că dispozițiunile ministrului să nu fie știrbite într'u nimica, ori dóră „să se hazardeze“... ceva, pentru-ca nu cum-va Gheție, faimosul Gheție, acésta nenorocită creatură a lui *Ciocan*, să se rëșgîndescă cumva a părăsi postul de director gimnasial, pe care-l ocupă de ani îndelungați, sfruntând prin acésta și dispozițiunile statutare ale fondului și principiul fundamental, pe care se baséză întrégă administrațiunea fondurilor, dér și bunacuviința și morala chiar.

Mulți, și „chemați“ și „aleși“, toți au fost de față și au răspuns la apel și toți au căutat a-se pronunța în acésta într'adevăr gîngășă și vitală cestiune grănițărăscă, — singur numai învățătorimea conf. gr. cat. din district și de pe la școlile susținute din fondurile centrale școlastice districtuale, numai acésta, đie, a fost total desconsiderată și formal palmuită prin faptul, că nici un învățător, dér nici unul,

n'a fost găsit vrednic a fi invitat să ia parte la adunare, ca reprezentant al dăscălimei din district și vicariat.

Și cazul acesta e destul de trist și regretabil, ca și cel dela *Sângeorgiu-român*, când, cu ocaziunea alegerilor pentru congregațiune, dăscălimea a fost total desprețuită, astfel încât spre scandalizarea poporului și a străinilor chiar, s'au prezentat în luptă două liste: una „lista popescă“ și alta „lista dăscălăscă“, triumfând... cea dintăiu, față de acésta din urmă cu 17 voturi. Aceste momente, — întemplate dela mörtea regretatului vicariu Dr. *Ioan Pop*, — sunt semnificative, ele caracterizează în de-ajuns situațiunea tristă în care ne găsim și care trebuie să pună pe gânduri nu numai dăscălimea, doritoare de progres și cultură, ci pe ori-ce om cinstit și Român vrednic, care ține cu drag la biserică și școla sa, precum și la interesele mari ale poporului.

Și cazul acesta e cu atât mai trist și mai condamnabil, cu cât, cu premeditare chiar să lucră la un fel de separatism și scisiune între preoți și învățătorime, factori de căpetenie și conducători naturali ai poporului, la un fel de ruptură în rëndurile luptătorilor cinstiți, la un fel de degradare și morală și materială a dăscălimei.

Biată dăscălime! Cât de bună și vrednică ești tu de a merge în delegațiuni pe la *Vlădicie*, de a face vicarășii, și cum te sciu folosi toți aceia, cari vîneză după glorie și mărire deșerte, de multe-ori în contul și pe spinarea ta, — ér acuma..., acuma cât ești de desconsiderată, de desprețuită!! *Vasile Nașcu*, fericitul dăscăl, care ai creat fondurile năsăudene grănițărăscii, mergînd pe la Viena la împăratul, flămîndînd săptămăni întregi în capitala monarhiei, pentru-ca să câștigă drepturi fiilor de grănițeri, ai tresări în mormentu-ți scîind, că numele de „dăscăl“ este amintit de aceia cu oróre și dispreț!

Omul trăind învață mereu, ér învățătorimea s'a ales și de aceea cu o învățătură, dér și cu o decepție și desilusiune mai mult!

Un grănițer.

Literatură.

„*Cartea Durerii*“ de *Emil Bougaud*, tradusă din originalul frances de *Iacob Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Diannu*. Tipografia lui *Heinrich Uhrmann* din *Timișóra* 1895. O cărticică de mîngăere sufletescă, care costă legată 3 coróne plus 10 bani porto. Se află de vîndare la *Tipografia „A. Mureșianu“*.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Ian. 1902.

Intrate:

Numărar cu 1 Ian. 1902	cor.	38,046.66
Depuneri spre fructificare	„	278,674.43
Cambii rescumpărate	„	250,711.28
Conturi curente	„	61,582.15
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	35,599.30
Monetă	„	5,199.71
Comisiuni, cupóne și efecte	„	50,064.13
Banci	„	26,433.72
Interese și proviziuni	„	20,541.15
Diverse	„	34,733.29
	cor.	801,685.82

Eșite:

Depuneri spre fructificare	cor.	218,045.40
Cambii escomptate	„	287,454.—
Conto curent	„	68,245.95
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	38,324.—
Monetă	„	5,394.62
Comisiuni, cupóne și efecte	„	52,5—
Interese și proviziuni	„	499.95
Spese și salare	„	5,998.38
Banci	„	47,680.71
Diverse	„	69,742.34
Numărar cu 31 Ian. 1902	„	17,689.43
	cor.	801,585.82

N. P. Petrescu m. p. dirigent.
C. Aisér m. p. cassar.
Iosif Oncioiu m. p. contabil

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 6 Feb. 1902

S ȩ m i n ȩ e	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 kilograme
Grâu Bănăţenesc	80	9.25 9.40
Grâu dela Tisa	80	9.20 9.35
Grâu de Pesta	80	9.20 9.35
Grâu de Alba regală	80	— —
Grâu de Bácska	80	— —
Grâu unguresc de nord	80	— —
Grâu românesc	80	— —

Semințe vechi ori nouă	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 kilograme
Săcara		0—72	dela până la 7.85 7.90
Orz	nutrey.	60—62	7.70 7.80
Orz	de rachiu	62—64	6.10 6.20
Orz	de bere	64—66	5.75 6.—
Ovės		—	—
Cucuruz	bănăţen.	75	—
Cucuruz	alt soiul	78	—
Cucuruz	" "	—	—
Hirşcă		—	4.50 5.90

Produce div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoiă	Luţernă ungar.	45.— 50.—
" "	" transilvană	42.— 46.—
" "	" bânăţenă	45.— 49.—
" "	" roşă	— —
Ulei de rapiţă	rafinat dublu	— —
Ulei de in		— —
Unsore de porc	dela Pesta	52.50 53.50
" "	dela Tera	— —
Slănină	svântată	42.— 42.50
Prune	din Bosnia	— —
Lictar	Slavon și Serbia	17.25 17.50
Nuc	din Serbia in s.	— —
Nuc	slavon nou	— —
Gogoşl.	sărbesc	— —
" "	din Ungaria	— —
Miere	unguresc.	— —
" "	sărbesc	— —
Ceră	brut	— —
Spirt	Drojdiute de s.	— —

Cursul pieţei Braşov.

Din 10 Februarie n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român.	18.80	"	18.84
Napoleon d'or.	19.—	"	19.04
Galben	11.34	"	11.40
Ruble Rusesce	127.—	"	128.—
Mărci germane	58.50	"	—
Lire turcesce	10.72	"	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.—	"	101.—

Abonamente

la
„Gazeta Transilvaniei“
 se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Nr. 9746—1901.

Publicaţiune ulterioară.

Deore ce încă mulți dintre soivenții de dare nu ș'au înaintat côlele de fasiune pentru măsurarea dării de cl. III pe anii 1902, 1903 și 1904; côlele de fasiune pentru darea de cl. IV pe anul 1902 și a celor pentru darea de interese după capitale și rente, d' aceea prin acesta se provocă toți acei solvenți de dare cari nu ș'au înaintat côlele de fasiune sus amintite să și-le înainteze la subscrisul oficiu de dare orășenesc până la 13 Februarie a. c. cu atât mai vërtoș, căci la din con-

tră, côlele de fasiune neinaintate, să vor pregăti pe speșele părților neglijente.

Braşov, 5 Februarie 1902.

(408,2—3) *Oficiul de dare orășenesc.*

Costițe de miel
 pe gratar
 să capătă tot-deauna
 în Restaurantul „Gaura dulce.“

„LIPOVANA“, institut de credit și economii în Lipova.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „LIPOVANA“, societate pe acții, se invită la a

VIII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 20 Februarie st. n. 1902, la 10 ore a. m. în localul institutului, opidul Lipova

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii pe anual al optulea de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea, respective aprobarea bilanțului pe 1901; darea absoluturului direcțiunii și a comitetului de supraveghere (§ 26 din statute).
4. Deciderea asupra întrebunțării profitului curat și ficșarea dividendelor pe 1901. (§ 26 și 46 din statute.)
5. Pertractarea eventualelor propunerii (§ 26 litera g din statute).
6. Alegerea a 3 membri în direcțiune.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu § 16 din statute să avisază a depune la cassa institutului acțiile, înainte de deschiderea adunării generale.

Lipova, în 23 Ianuarie 1902.

Ales Mocsonyi, m. p.
preșeinte.

Contul Bilanțului.

A C T I V :	Coróne f.	P A S I V :	Coróne f.
Cassa în număr	7738 06	Capital	100000 —
Escompt	654355 10	Fond de rezervă	37277 16
Credite personale	32418 —	Fond de pensiuine	2468 —
Credite cambiale cu acoperire hipotec.	74509 98	Depunerii	472659 35
Împrumut hipotecar	29219 —	Reescompt	181260 —
Lombard	9748 50	Dividende pe 1899	32.—
Efecte	2863 —	" " 1900	128.—
Mobiliar cor. 1008 —		Interese transitoare	6851 09
amortisare " 108 —	900 —	Diverse conturi creditore	1012 32
Giro-Conto	692 33	Profit curat	20002 16
Cont-Curent	2517 29		
Diverse conturi debitoare	6728 82		
	821690 08		821690 08

Profit și Perderi

E Ș I T E :	Coróne f.	Î N T R A T E :	Coróne f.
Interese de depunerii . cor. 22484.70		Interese: de escompt	59663.28
" " reescompt	18320 79	" de credite personale	3332.05
" " cont curent	118.25	" " " cambiale cu	
Spese	2160 49	acoperire hipotecară	5641.41
Salare, chirie, diverse	6996 90	" de împrumut hipotecar	2498 17
Marce de prezență	933 —	" de lombard	611 50
Contribuțiune directă	6603 76	" de efecte	145.—
10% dare după inter la depunerii	2248.47	Provisiuni	71891 41
Amortisare din mobiliar	108 —		3085 11
Profit curat	20002 16		
	74976 52		74976 52

Lipova, 31 Decembrie 1901.

Voicu Hamsea m. p.
director executiv.

Ioan Dejenariu m. p.
priu-contabil.

Direcțiunea:

I. Cimponeriu m. p., Dr. G. Popescu m. p., V. Dehelean m. p., P. Papp m. p., A. Ciugudean m. p., I. Crișan m. p.

Confrontându-se cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat esacte.

Lipova, 23 Ianuarie 1902.

Comitetul de supraveghiere:

Teodor Ceantea m. p., Teodor Cosma m. p., Stefan Bordoșiu m. p., Vasilie Bogoiu m. p., Terențiu Petroviciu m. p. președinte.

Tipografia A. Mureșianu, Braşov.

Bursa de Bucuresci

din 5 Feb 1902.

Valori	Do. bândă	Scad. cup.	Cu ban) gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	96.—
" " Impr. 1892	5	Jan.-Iul.	94 3/4
" " din 1893	5	" "	94 3/4
" " 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	91 1/4
" " Impr. de 32 1/2 mil.	4	Jan.-Iul.	82 1/4
" " Impr. de 50 mil.	4	" "	83 1/4
" " Impr. de 2 1/2 m. 1890	4	" "	82 3/4
" " Impr. de 45 m. 1891	4	" "	83 1/4
" " Im. de 120 mil. 1894	4	" "	83 1/4
" " Impr. de 90 mil. 1896	4	" "	83 1/2
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	Mar.-Nov.	83 1/4
" Casei Pensiuilor fr. 500	10	" "	—
" comunei Bucuresci 18-9	5%	Jan.-Iul.	—
" " din 1-84	5	Mar.-Nov.	—
" " din 188-	5	Jan.-Dec.	—
" " din 1890	5	Mar.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Jan.-Iul.	81 1/4
Scris. fonciare rurale din 18:0	4	" "	95 1/4
" " urbane Bucuresc	5	" "	82 1/4
" " " Iași	5	" "	83 1/4
Oblig. Soc. de basat artificial	6	" "	75 1/4
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. iv. 8-	500	intr. v.	—
Banca agricolă	500	150 v.	2300
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	276.—
Nationala de asig. ult. div. lei 43	2 0	" "	176.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	2 0	" "	110.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	410.—
Soc. rom. de hârtie ult.	100	" "	—
" Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol i em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—
" Bistrița" soc. p. f. hârtii 50 l	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramax	200	" "	—
20 franci aur	—	" "	—
Fabricile Unite de gazeșe	12	" "	—

Scompturi:

Banca na. a Rom.	7%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	8	Petersburg	6%
Banca agricolă	1	Berlin	4%
Londra	3	Belgia	3 1/2
Viena	4	Elveția	5%

Cursul losurilor private

din 5 Feb 1902.

	cump.	vinde
Basilica	18 50	19 50
Credi	402.—	406.—
Clary 40 fl. m.	163.—	167.—
Navig. pe Dunăre	—	—
Innsbruck	85.—	89.—
Krakau	74.—	77.—
Laibach	70.—	73.—
Buda	—	—
Palfy	19.—	196.—
Crucea roșie austriacă	177.—	181.—
" " ung.	53.—	5.—
" " ital	30.—	31.—
Rudolf	97.—	100.—
Salm	250.—	258.—
Salzburg	—	—
St. Ger. ois	2 0.	282.—
Stanisla	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	405 0	407.50
" 4% 50	39.—	41.—
Waldstein	55.—	51.—
" de 10 franci	23.50	25.50
Banca h. ung. 4%	—	—

„Gazeta Transilvaniei“
 cu numărul à 10 fl. se vinde
 la **Erasmus Nepoții.**